

พาเกษตรกรไทยกลับบ้าน ... ด้วยการเอาชนะ Climate Change

ในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ภาคเกษตรของไทยเปลี่ยนไปอย่างไร ?

การเติบโตของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีมีผลทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมไปยังภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ประกอบกับปัญหาในภาคการเกษตรที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทั้งในด้านการผลิต การตลาด และปัจจุบันปัญหาสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป (Climate Change) ก็ได้ทวีความรุนแรงขึ้น สร้างความเสียหายต่อผลผลิต ทำให้เกษตรกรประสบกับภาวะขาดทุน และมีแนวโน้มที่จะละทิ้งอาชีพเกษตรกร และเคลื่อนย้ายออกจากภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

สัดส่วน GDP ภาคเกษตรกรรมของไทยลดลงต่อเนื่องตลอด 20 ปีที่ผ่านมา

สัดส่วน GDP ภาคเกษตรกรรม ต่อ GDP ทั้งหมด	9.02%	6.22%
	ปี 2541	ปี 2561

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

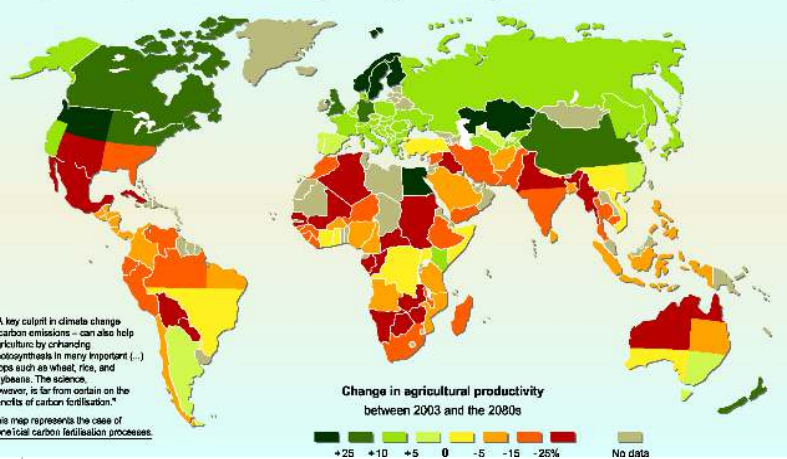
สัดส่วนแรงงานภาคเกษตรกรรมของไทยมีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกัน

สัดส่วนแรงงานภาคเกษตรกรรม ต่อแรงงานทั้งหมด	42.40%	32.14%
	ปี 2544	ปี 2561

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

Climate Change ส่งผลกระทบต่อผลผลิตสินค้าเกษตรของโลกในอนาคต

Projected impact of climate change on agricultural yields

ที่มา: European Environment Agency

European Environment Agency คาดการณ์ว่าในปี 2080 Climate Change จะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรของไทย **ลดลง -15% ถึง -25%** เมื่อเทียบกับปี 2003

การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรในหลายพื้นที่ทั่วโลก

- พื้นที่แถบเหนือของโลกที่หนาวเย็น เช่น รัสเซีย จะสามารถเพาะปลูกพืชได้มากขึ้นในอนาคตเนื่องจากอุณหภูมิและความชื้นที่เพิ่มสูงขึ้น
- ส่วนพื้นที่ทางตอนใต้ลงมา จะยิ่งต้องเผชิญกับความแห้งแล้งและอุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลเชิงลบต่อการเพาะปลูก

สภาพอากาศของไทยเปลี่ยนไปอย่างไร ? กระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรหรือไม่ ?

ศูนย์วิจัยธนาคารออมสินได้รวบรวมข้อมูลสภาพอากาศของไทยย้อนหลังสูงสุด 22 ปี เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และได้นำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับช่วงเวลาการเพาะปลูกสินค้าเกษตรสำคัญของไทยที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุด 5 อันดับแรก เพื่อพิจารณาถึงผลกระทบของสภาพอากาศที่มีต่อการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยมีตารางข้อมูลสรุปในหน้าถัดไป

สินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของไทย

(ประเภทพืชเพาะปลูก เรียงตามมูลค่าการส่งออกปี 2561)

อันดับ 1 ข้าว	อันดับ 2 ยางพารา	อันดับ 3 มันสำปะหลัง	อันดับ 4 ข้าวโพด	อันดับ 5 ปาล์มน้ำมัน
---	--	---	--	--

พาเกษตรกรไทยกลับบ้าน ... ด้วยการเอาชนะ Climate Change

ข้อมูลสรุปด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และผลกระทบที่มีต่อผลผลิตทางการเกษตรของไทย

การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ	ผลกระทบที่มีต่อผลผลิตทางการเกษตร
<ul style="list-style-type: none"> แม้ปริมาณน้ำฝนจะปรับเพิ่มสูงขึ้นในช่วง 22 ปีที่ผ่านมา แต่ปริมาณน้ำที่เก็บกักในเขื่อนกลับปรับตัวลดลง ส่วนหนึ่งเกิดจากภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้น้ำที่ไหลเข้าเขื่อนเกิดการสูญเสีย และไหลเข้าเขื่อนน้อยลง 	<ul style="list-style-type: none"> ปัจจัยด้านสภาพอากาศ ที่ฝนทิ้งช่วง และน้ำในเขื่อนที่ลดลง ได้ส่งผลกระทบต่อช่วงการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยเฉพาะข้าวนาปีและสวนผลไม้
<ul style="list-style-type: none"> อุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วง 22 ปีที่ผ่านมา ทวีปัญหาภัยแล้งให้รุนแรงขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ความร้อนที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ความชื้นในดินลดลง พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย แม้กระทั่งพืชทนแล้งอย่างข้าวโพดให้ยืนต้นตายท่ามกลางความแห้งแล้ง
<ul style="list-style-type: none"> ช่วงเดือน ก.ค.-ส.ค. เป็นช่วงที่พายุพัดผ่านประเทศไทยสูงสุด 	<ul style="list-style-type: none"> พายุพัดผ่านในช่วงดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูกแบบฉับพลัน สร้างความเสียหายต่อพืชหลักเกือบทุกชนิด ทั้ง ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพด และปาล์มน้ำมัน

มุมมองของศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน

การเพิ่มประสิทธิภาพในการรับมือกับความไม่แน่นอนของสภาพอากาศ ช่วยลดการสูญเสียและช่วยสร้างความยั่งยืนให้กับอาชีพเกษตรกร ซึ่งแนวทางที่สำคัญมีดังนี้

เพิ่มสัดส่วนพื้นที่ทางการเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน

เพิ่มเขื่อน/อ่างเก็บน้ำใต้ดิน (Underground Dam) ซึ่งจะช่วยรับมือได้ทั้งอุทกภัยและภัยแล้ง

ส่งเสริมการพัฒนาและเข้าถึงนวัตกรรมเชิงข้อมูลผ่าน Application ด้านการเกษตร

